

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้จากครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๒๗๐ คน มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ต่อภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ตามสถานภาพส่วนบุคคล เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการศึกษาแบ่งการนำเสนอออกเป็น ๕ ส่วน ดังนี้

มีผลการศึกษาดังต่อไปนี้

๔.๑ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อ ภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

๔.๒.๑ ทาน ผู้รู้จักให้อภัยช่วยเหลือผู้ได้บังคับบัญชาให้คำแนะนำปรึกษาผู้ได้บังคับบัญชา ให้การพัฒนาบุคลากร เสียสละประโยชน์ส่วนตัวองค์กร มีความเอื้อเฟื้อเผื่อต่อผู้ได้บังคับบัญชา ไม่ตระหนี่สามารถกำหนดค่าตอบแทนให้บุคลากรตามผลงานที่ได้ปฏิบัติ ให้รางวัลแก่ผู้ได้บังคับบัญชาที่มีผลงานดี และให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิตของผู้ได้บังคับบัญชา

๔.๒.๒ ปิยวาจา มีถ้อยคำสุภาพมีวาทศิลป์ดึงดูดผู้ฟังให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ พุดจาก่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ พุดจริงใจไม่เสแสร้ง กล่าวยกย่อง ชมเชยผู้อื่น พุดให้กำลังใจผู้อื่น และกล่าววาจาที่มีหลักการถูกกาลเทศะ

๔.๒.๓ อัตถจริยา แสดงออกด้วยการช่วยเหลือผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ทุกระดับชั้น มีความเอื้อเฟื้อ ตั้งใจทำงานเพื่อส่วนรวม ให้ความสำคัญกับการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ชักนำผู้อื่นให้ประพฤติในสิ่งที่ดี และไม่นิ่งดูตายต่อประโยชน์ขององค์กร

๔.๒.๔ สมานัตตตา การปรับปรุงบุคลิกภาพของตนสม่ำเสมอ ปฏิบัติตนเสมอต้นเสมอปลาย ไม่ถือชั้นวรรณะ วางตนเหมาะสมกับตำแหน่ง วางตนเป็นกลางรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น ให้ความเสมอภาค และไม่เอาเปรียบผู้อื่น

๔.๓ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

๔.๔ แนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

๔.๕ สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

๔.๑ ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษากับครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ รายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๑ จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n = ๒๗๐)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน	ร้อยละ
๑. เพศ	ชาย	101	37.40
	หญิง	169	62.60
๒. กลุ่มอายุ	20 – 30 ปี	53	19.60
	31 – 40 ปี	67	24.80
	๔๑ – ๕๐ ปี	41	15.20
	๕๑ ปีขึ้นไป	109	40.40
๓. ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	17	6.30
	ปริญญาตรี	193	71.50
	สูงกว่าปริญญาตรี	60	22.20
4. บุคลากรทางการศึกษา	ข้าราชการครู	204	75.60
	พนักงานราชการ	31	11.50
	บุคลากร (อื่นๆ)	35	13.00
๕. ประสบการณ์การทำงาน	1 – 10 ปี	61	22.60
	11 – 20 ปี	47	17.40
	21 – 30 ปี	69	25.60
	31 ปีขึ้นไป	93	34.40

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย จำนวน ๑๐๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๔๐ เพศหญิงจำนวน 169 คนคิดเป็นร้อยละ 62.60 มีกลุ่มอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 40.40 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 71.50 มีบุคลากรทางการศึกษาข้าราชการครู จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 75.60 และมีประสบการณ์การทำงาน 31 ปีขึ้นไป จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 34.40

๔.๒ ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อ ภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อ ภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองนครสวรรค์ โดยรวม

(n = ๒๗๐)

ภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาในอำเภอเมืองนครสวรรค์	ความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ด้านทาน	๔.๐๓	๐.๔๕	มาก
๒. ด้านปิยวาจา	๔.๐๗	๐.๔๙	มาก
๓. ด้านอัตถจริยา	๔.๐๔	๐.๔๔	มาก
๔. ด้านสมานัตตตา	๓.๙๓	๐.๔๘	มาก
รวมทั้งหมด	๔.๐๒	๐.๓๗	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อ ภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๒$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ด้านตาม

(n = ๒๗๐)

ภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาในอำเภอเมืองนครสวรรค์ ด้านตาม	ความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ผู้อำนวยการโรงเรียนของท่านเป็นผู้ให้อภัย เมื่อผู้ใต้บังคับบัญชา กระทำผิดพลาด	๔.๑๗	๐.๗๗	มาก
๒. ผู้อำนวยการโรงเรียนของท่านมักจะให้ความช่วยเหลือเมื่อ ผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับความเดือดร้อน	๔.๐๓	๐.๗๓	มาก
๓. ผู้อำนวยการโรงเรียนของท่าน จะให้คำแนะนำ ปรีกษาแก่ ผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยไมตรีจิต	๔.๐๑	๐.๘๓	มาก
๔. ผู้อำนวยการโรงเรียนของท่านให้ความสำคัญกับการพัฒนา บุคลากรในโรงเรียน	๔.๐๗	๐.๗๘	มาก
๕. ผู้อำนวยการโรงเรียนของท่านเป็นผู้ที่มีความเสียสละประโยชน์ ส่วนตน เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม	๔.๐๓	๐.๘๒	มาก
๖. ผู้อำนวยการโรงเรียนของท่านเป็นผู้ที่มีความเอื้อเฟื้อต่อ ผู้ใต้บังคับบัญชา	๔.๐๒	๐.๗๗	มาก
๗. ผู้อำนวยการโรงเรียนของท่านให้ความสำคัญต่อการกำหนด ค่าตอบแทนต่อผู้ใต้บังคับบัญชาตามผลงานที่ได้ปฏิบัติ	๓.๘๘	๐.๘๐	มาก
๘. ผู้อำนวยการโรงเรียนของท่านให้รางวัลแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาที่มี ผลงานดี	๓.๙๔	๐.๗๗	มาก
๙. ผู้อำนวยการโรงเรียนของท่านให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการ ปฏิบัติงาน และการดำเนินชีวิตของผู้ใต้บังคับบัญชา	๔.๑๔	๐.๗๙	มาก
รวมทั้งหมด	๔.๐๓	๐.๔๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านตาม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๓$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ด้านปิยวาจา

(n = ๒๗๐)

ภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาในอำเภอเมืองนครสวรรค์ ด้านปิยวาจา	ความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ผู้อำนวยการโรงเรียนของท่านกล่าววาจาสุภาพ เป็นที่ประทับใจของผู้ใต้บังคับบัญชา	๔.๐๘	๐.๘๑	มาก
๒. ผู้อำนวยการโรงเรียนของท่านมีวาทศิลป์ดึงดูดใจผู้ฟังให้ปฏิบัติตามที่หรือปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ	๓.๙๗	๐.๘๘	มาก
๓. ผู้อำนวยการโรงเรียนของท่านมักเป็นผู้ที่พูดจาก่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ	๔.๐๙	๐.๗๕	มาก
๔. ผู้อำนวยการโรงเรียนของท่านเป็นผู้ที่พูดจาด้วยความจริงใจไม่มีเสแสร้ง	๔.๑๔	๐.๘๗	มาก
๕. ผู้อำนวยการโรงเรียนของท่านมักกล่าวยกย่อง และชมเชยผู้ใต้บังคับบัญชาที่ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน	๔.๑๓	๐.๗๖	มาก
๖. ผู้อำนวยการโรงเรียนของท่านมักพูดให้กำลังใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาที่ไม่สามารถปฏิบัติงานไม่ได้ตามเป้าหมาย	๔.๐๔	๐.๗๓	มาก
๗. ผู้อำนวยการโรงเรียนของท่านเป็นผู้ที่พูดจามีหลักการถูกต้อง	๔.๐๗	๐.๗๘	มาก
รวมทั้งหมด	๔.๐๗	๐.๔๘	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านปิยวาจา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๗$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ด้านอัตถจริยา

(n = ๒๗๐)

ภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาในอำเภอเมืองนครสวรรค์ ด้านอัตถจริยา	ความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ผู้อำนวยการโรงเรียนของท่านให้การช่วยเหลือ ทางการศึกษาแก่นักเรียนที่มีผลการเรียนดี หรือขาดแคลนงบประมาณทางการศึกษา	๔.๐๗	๐.๗๐	มาก
๒. ผู้อำนวยการโรงเรียนของท่านมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากรทุกระดับชั้น	๔.๐๑	๐.๘๓	มาก
๓. ผู้อำนวยการโรงเรียนของท่านให้ความช่วยเหลือผู้ปกครองทุกคนด้วยความเอื้อเฟื้อ	๔.๐๓	๐.๗๓	มาก
๔. ผู้อำนวยการโรงเรียนของท่านตั้งใจทำงานอย่างเต็มความสามารถเพื่อประโยชน์ของส่วนร่วม	๔.๑๑	๐.๗๗	มาก
๕. ผู้อำนวยการโรงเรียนของท่านให้ความสำคัญกับการบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์	๔.๐๔	๐.๘๑	มาก
๖. ผู้อำนวยการโรงเรียนของท่านมักจะชักนำผู้ใต้บังคับบัญชา ให้ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม	๔.๐๑	๐.๘๓	มาก
๗. ผู้อำนวยการโรงเรียนของท่านเป็นผู้ไม่นิ่งดูดายต่อประโยชน์ของโรงเรียน	๓.๙๙	๐.๘๔	มาก
รวมทั้งหมด	๔.๐๔	๐.๔๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านอัตถจริยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๔$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ด้านสมานัตตา

(n = ๒๗๐)

ภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเมืองนครสวรรค์ ด้านสมานัตตา	ความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. ผู้อำนวยการโรงเรียนของท่านปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเอง สม่ำเสมอ เข้ากับสังคมได้	๓.๙๕	๐.๘๓	มาก
๒. ผู้อำนวยการโรงเรียนของท่าน เป็นผู้ที่ปฏิบัติตนเสมอต้นเสมอปลาย	๓.๙๗	๐.๘๓	มาก
๓. ผู้อำนวยการโรงเรียนของท่าน เป็นผู้ที่ไม่ถือตัว	๓.๙๔	๐.๙๔	มาก
๔. ผู้อำนวยการโรงเรียนของท่าน วางตนเหมาะสมกับตำแหน่งของ ผู้อำนวยการ	๔.๐๐	๐.๘๗	มาก
๕. ผู้อำนวยการโรงเรียนของท่าน วางตนเป็นกลาง รับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น หรือคำติชมจากผู้อื่นด้วยความเต็มใจ	๓.๘๗	๐.๙๐	มาก
๖. ผู้อำนวยการโรงเรียนของท่าน มีความเป็นธรรมในการพิจารณา ความดี ความชอบแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา	๓.๘๘	๐.๙๒	มาก
๗. ผู้อำนวยการโรงเรียนของท่าน ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ที่ดีของ ผู้ใต้บังคับบัญชา	๓.๘๙	๐.๙๐	มาก
รวมทั้งหมด	๓.๙๓	๐.๘๘	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านสมานัตตา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๓.๙๓) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

๔.๓ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ภาวะผู้นำตามหลักสังคหัตถ์ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

สมมติฐานที่ ๑ บุคลากรที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสังคหัตถ์ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๗ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อ ภาวะผู้นำตามหลักสังคหัตถ์ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามเพศ

(n = ๒๗๐)

ภาวะผู้นำ	เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
๑. ภาวะผู้นำด้านทาน	ชาย	๑๐๑	๓.๙๙	๐.๔๘	-๑.๒๔	๐.๒๑๗
	หญิง	๑๖๙	๔.๐๖	๐.๔๖		
๒. ภาวะผู้นำด้านปิยวาจา	ชาย	๑๐๑	๔.๐๗	๐.๕๔	-๐.๐๙	๐.๙๒๓
	หญิง	๑๖๙	๔.๐๘	๐.๔๖		
๓. ภาวะผู้นำด้านอัตถจริยา	ชาย	๑๐๑	๔.๐๓	๐.๔๗	-๐.๒๑	๐.๘๓๑
	หญิง	๑๖๙	๔.๐๔	๐.๔๓		
๔. ภาวะผู้นำด้านสมานัตตา	ชาย	๑๐๑	๓.๙๑	๐.๕๑	-๐.๕๗	๐.๕๖๗
	หญิง	๑๖๙	๓.๙๔	๐.๔๖		
รวมทั้งหมด	ชาย	๑๐๑	๔.๐๐	๐.๔๑	-๐.๖๓๒	๐.๕๒๘
	หญิง	๑๖๙	๔.๐๓	๐.๓๖		

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่าบุคลากรที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสังคหัตถ์ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน (sig. = ๐.๕๒๘) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็น ต่อภาวะผู้นำตามหลักสังคหัตถ์ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ในด้านทาน ด้านปิยวาจา ด้านอัตถจริยา ด้านสมานัตตา ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๒ บุคลากรที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๘ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อ ภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามอายุ

(n = ๒๗๐)

ภาวะผู้นำ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
๑.ภาวะผู้นำด้านทาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	๑.๑๗๘ ๕๔.๒๗๓ ๕๕.๔๕๐	๓ ๒๖๖ ๒๖๙	๐.๓๙ ๐.๒๐	๑.๙๒	๐.๑๒๖
๒.ภาวะผู้นำด้านปิยวาจา	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	๓.๙๘๙ ๖๐.๒๓๓ ๖๔.๒๓๒	๓ ๒๖๖ ๒๖๙	๑.๓๓ ๒.๒๗	๕.๘๘**	๐.๐๐๑
๓.ภาวะผู้นำด้านอรรถจริยา	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	๐.๖๒๗ ๕๐.๑๘๖ ๕๐.๑๘๓	๓ ๒๖๖ ๒๖๙	๐.๒๑ ๐.๑๙	๑.๑๑	๐.๓๔๖
๔.ภาวะผู้นำด้านสมานัตตตา	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	๑.๔๒๒ ๕๙.๙๙๖ ๖๑.๔๑๘	๓ ๒๖๖ ๒๖๙	๐.๔๗ ๐.๒๓	๒.๑๐	๐.๑๐๐
รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	๑.๐๑๗ ๓๖.๓๒๑ ๓๗.๓๓๘	๓ ๒๖๖ ๒๖๙	๐.๓๔ ๐.๑๔	๒.๔๘	๐.๐๖๑

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่าบุคลากรที่มีอายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน (sig. = ๐.๐๖๑) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าครูและบุคลากรที่มีอายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านปิยวาจา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ ส่วนด้านทาน ด้านอรรถจริยา ด้านสมานัตตตา ไม่แตกต่างกัน

ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ ด้านปิยวาจา โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) ดังตารางที่ ๔.๙

ตารางที่ ๔.๙ การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด จำแนกตามกลุ่มอายุ ด้านปียาจา(LSD)

(n = ๒๗๐)

อายุ	$\bar{X}$	อายุ			
		๒๐ - ๓๐ ปี	๓๑ - ๔๐ ปี	๔๑ - ๕๐ ปี	๕๑ ปี ขึ้นไป
		๔.๐๔	๔.๐๔	๔.๓๖	๔.๐๐
๒๐ - ๓๐ ปี	๔.๐๔	-	๐.๐๐	-๐.๓๒*	๐.๐๔
๓๑ - ๔๐ ปี	๔.๐๔	-	-	-๐.๓๒*	๐.๐๔
๔๑ - ๕๐ ปี	๔.๓๖	-	-	-	๐.๓๖*
๕๑ ปี ขึ้นไป	๔.๐๐	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๙ พบว่าบุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุระหว่าง ๒๐ - ๓๐ ปี, และอายุระหว่าง ๓๑ - ๔๐ ปี มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านปียาจา น้อยกว่าอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี, และอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี มีความคิดเห็นมากกว่าครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีอายุระหว่าง ๕๑ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

สมมติฐานที่ ๓ บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๐ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อ ภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามระดับการศึกษา

(n = ๒๗๐)

ภาวะผู้นำ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
๑.ภาวะผู้นำด้านทาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	๐.๓๑๑ ๕๕.๑๓๙ ๕๕.๔๕๐	๒ ๒๖๗ ๒๖๙	๐.๑๕ ๐.๒๐	๐.๗๕	๐.๔๗๒
๒.ภาวะผู้นำด้านปิยวาจา	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	๐.๑๓๕ ๖๔.๐๙๗ ๖๔.๒๓๒	๒ ๒๖๗ ๒๖๙	๐.๐๖ ๐.๒๔	๐.๒๘	๐.๗๕๖
๓.ภาวะผู้นำด้านอรรถจริยา	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	๑.๒๘๖ ๔๙.๕๒๗ ๕๐.๘๑๓	๒ ๒๖๗ ๒๖๙	๐.๖๔ ๐.๑๘	๓.๔๗*	๐.๐๓๓
๔.ภาวะผู้นำด้านสมานัตตตา	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	๐.๐๑๔ ๖๑.๔๐๔ ๖๑.๔๑๘	๒ ๒๖๗ ๒๖๙	๐.๐๐ ๐.๒๓	๐.๐๓	๐.๙๗๐
รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	๐.๐๖๔ ๓๗.๒๗๔ ๓๗.๓๓๘	๒ ๒๖๗ ๒๖๙	๐.๐๓ ๐.๑๔	๐.๒๓	๐.๗๙๖

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน (sig. = ๐.๗๙๖) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าครูและบุคลากรที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านอรรถจริยา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนด้านทาน ด้านปิยวาจา ด้านสมานัตตตา ไม่แตกต่างกัน

ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ ด้านอรรถจริยา โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) ดังตารางที่ ๔.๑๑

ตารางที่ ๔.๑๑ การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด จำแนกตามกลุ่มระดับการศึกษา ด้านอัตถจริยา(LSD)

(n = ๒๗๐)

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ระดับการศึกษา		
		ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
		๔.๓๐	๔.๐๒	๔.๐๑
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๔.๓๐	-	๐.๒๘*	๐.๒๙*
ปริญญาตรี	๔.๐๒	-	-	๐.๐๑
สูงกว่าปริญญาตรี	๔.๐๑	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่าบุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านอัตถจริยา มากกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

สมมติฐานที่ ๔ ประเภทบุคลากรทางการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๒ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อ ภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามประเภทบุคลากรทางการศึกษา

(n = ๒๗๐)

ภาวะผู้นำ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
๑.ภาวะผู้นำด้านทาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	๐.๙๗๕ ๕๔.๔๗๕ ๕๕.๔๕๐	๒ ๒๖๗ ๒๖๙	๐.๔๘ ๐.๒๐	๒.๓๙	๐.๐๙๔
๒.ภาวะผู้นำด้านปิยวาจา	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	๐.๔๙๖ ๖๓.๗๓๖ ๖๔.๒๓๒	๒ ๒๖๗ ๒๖๙	๐.๒๔ ๐.๒๓	๑.๐๔	๐.๓๕๖
๓.ภาวะผู้นำด้านอัตถจริยา	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	๐.๕๓๙ ๕๐.๒๗๔ ๕๐.๘๑๓	๒ ๒๖๗ ๒๖๙	๐.๒๖ ๐.๑๘	๑.๔๓	๐.๒๔๑
๔.ภาวะผู้นำด้านสมานัตตตา	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	๐.๘๕๑ ๖๐.๕๖๗ ๖๑.๔๑๘	๒ ๒๖๗ ๒๖๙	๐.๔๒ ๐.๒๒	๑.๘๘	๐.๑๕๕
รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	๐.๒๖๓ ๓๗.๐๗๕ ๓๗.๓๓๘	๒ ๒๖๗ ๒๖๙	๐.๑๓ ๐.๑๓	๐.๙๕	๐.๓๘๙

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่าบุคลากรที่มีประเภทบุคลากรทางการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน (sig. = ๐.๓๘๙) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าครูและบุคลากรที่มีประเภทบุคลากรการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านทาน ด้านปิยวาจา ด้านอัตถจริยา ด้านสมานัตตตาไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๕ บุคลากรที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๓ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อ ภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

(n = ๒๗๐)

ภาวะผู้นำ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
๑.ภาวะผู้นำด้านทาน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	๐.๕๔๐ ๕๔.๙๑๐ ๕๕.๔๕๐	๓ ๒๖๖ ๒๖๙	๐.๑๘ ๐.๒๐	๐.๘๗	๐.๔๕๖
๒.ภาวะผู้นำด้านปิยวาจา	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	๒.๒๒๔ ๖๒.๐๐๘ ๖๔.๒๓๒	๓ ๒๖๖ ๒๖๙	๐.๗๔ ๐.๒๓	๓.๑๘*	๐.๐๒๕
๓.ภาวะผู้นำด้านอรรถจริยา	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	๐.๒๔๘ ๕๐.๕๖๕ ๕๐.๘๑๓	๓ ๒๖๖ ๒๖๙	๐.๐๘ ๐.๑๙	๐.๔๓	๐.๗๒๘
๔.ภาวะผู้นำด้านสมานัตตตา	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	๐.๗๐๙ ๖๐.๗๐๙ ๖๑.๔๑๘	๓ ๒๖๖ ๒๖๙	๐.๒๓ ๐.๒๒	๑.๐๓	๐.๓๗๗
รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	๐.๕๒๖ ๓๖.๘๑๒ ๓๗.๓๓๘	๓ ๒๖๖ ๒๖๙	๐.๑๗ ๐.๑๓	๑.๒๗	๐.๒๘๖

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน (sig. = ๐.๒๘๖) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าครูและบุคลากรที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ด้านปิยวาจา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนด้านทาน ด้านอรรถจริยา ด้านสมานัตตตา ไม่แตกต่างกัน

ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ ด้านปิยวาจา โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) ดังตารางที่ ๔.๑๔

ตารางที่ ๔.๑๔ การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด
จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ด้านปียวาจา

(n = ๒๗๐)

ประสบการณ์ การทำงาน	$\bar{X}$	ประสบการณ์การทำงาน			
		๑ - ๑๐ ปี	๑๑ - ๒๐ ปี	๒๑ - ๓๐ ปี	๓๑ ปีขึ้นไป
		๔.๐๒	๔.๒๒	๔.๑๔	๓.๙๙
๑ - ๑๐ ปี	๔.๐๒	-	-๐.๒๐*	-๐.๑๒	๐.๐๓
๑๑ - ๒๐ ปี	๔.๒๒	-	-	๐.๐๘	๐.๒๓*
๒๑ - ๓๐ ปี	๔.๑๔	-	-	-	๐.๑๕*
๓๑ ปีขึ้นไป	๓.๙๙	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์การทำงาน ๑ - ๑๐ ปี มีความคิดเห็นภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมือง นครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมน้อยกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงาน ๑๑ - ๒๐ ปี, ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์การทำงาน ๑๑ - ๒๐ ปี โดยรวมมากกว่า ๒๑ - ๓๐ ปี และ ๒๑ - ๓๐ ปี มากกว่า ๓๑ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๔.๔ แนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ และผลการวิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในองค์กรที่เกี่ยวข้องได้ ดังนี้

๑. แนวทางการพัฒนาด้านทาน ประกอบด้วย

- ๑) เปิดใจรับฟังข้อคิดเห็นของผู้ร่วมงาน และร่วมกันปรึกษาปัญหาและแก้ไขปัญหาร่วมกัน
- ๒) เพิ่มความเอาใจใส่ผู้ใต้บังคับบัญชามากขึ้น และให้ความจริงใจความเป็นกันเองกับผู้ร่วมงานมากขึ้น
- ๓) ควรมีน้ำใจไมตรีกับผู้อื่น และมีความเสียสละเพื่อส่วนรวม
- ๔) ควรสร้างสัมพันธ์ไมตรีที่ดีกับผู้ร่วมงานด้วยการแบ่งปัน ความเอื้ออาทร และการแสดงน้ำใจต่อกันและกันด้วยความจริงใจ
- ๕) ผู้บริหารจะต้องมีเมตตาสอดส่องที่ดี ควรสร้างปฏิสัมพันธ์และสามารถเข้ากับบุคคลได้ทุกระดับชั้นตั้งแต่ระดับล่างจนถึงระดับบน เช่น นักเรียน ยาม แม่บ้าน ผู้ปกครองนักเรียน ครู
- ๖) ผู้บริหารในบางครั้งก็ควรเป็นผู้ให้บริการด้วย เพื่ออำนวยความสะดวกและการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงาน

๒. แนวทางการพัฒนาด้านปิยวาจา ประกอบด้วย

- ๑) ก่อนพูดควรพิจารณาถึงความเหมาะสมก่อนเสมอ
- ๒) ไม่ควรพูดจาด้วยอารมณ์ฉุนเฉียว หรือแสดงอาการที่ไม่พึงพอใจในขณะสนทนา
- ๓) ควรใช้วาจาสุภาพ อ่อนหวาน และให้กำลังใจแก่ผู้ร่วมงาน หรือกล่าวคำชื่นชมบ้างตามสมควร
- ๔) กล่าวคำเตือนผู้ร่วมงานด้วยความจริงใจ และ มีเมตตา-กรุณา พร้อมทั้งชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง และเป็นประโยชน์
- ๕) ควรฝึกการพูดอย่างมีวาทีศิลป์ที่จูงใจผู้ร่วมงานให้ปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ
- ๖) กล่าวคำที่สร้างสรรค์ สร้างแรงบันดาลใจในการทำงาน และการเรียนรู้
- ๗) กล่าวคำที่มีหลักการ มีสาระ ถูกกาลเทศะ
- ๘) ควรกล่าวคำขอโทษเมื่อรู้ว่าตัวเองผิด และการแสดงความขอบคุณเมื่อผู้อื่นสนองงาน
- ๙) ควรกล่าวคำทักทายผู้อื่นก่อน ในขณะสนทนาระหว่างบุคคลควรวางตัวให้เหมาะสม และต้องมีความเป็นกันเอง ไม่เย่อหยิ่ง หรือวางตัวเป็นผู้ใหญ่จนเกินไป
- ๑๐) ควรมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากรในโรงเรียน และประชาชนทั่วไป

๓. แนวทางการพัฒนาด้านอัตถจริยา ประกอบด้วย

- ๑) ควรให้ความช่วยเหลือสังคมมากขึ้น
- ๒) ควรแสวงหาโอกาสในการทำความดีด้วยการอนุเคราะห์ หรือสงเคราะห์ผู้อื่นตาม

สมควร

๓) ควรสร้างบุคลิกภาพของการเป็นผู้มีจิตสาธารณะ คิดช่วยเหลือผู้อื่น และทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมอยู่เสมอ

- ๔) ควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์มากขึ้น
- ๕) ผู้นำต้องเป็นผู้ที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละประโยชน์ส่วนตน เพื่อส่วนรวม
- ๖) ควรให้การอนุเคราะห์แก่ผู้ร่วมงาน และผู้อื่น อย่างเสมอภาค ไม่ควรเลือกที่รักมักที่ชัง หรือไม่ควรให้การอนุเคราะห์เฉพาะบุคคลที่ทำงานใกล้ชิดมากกว่า

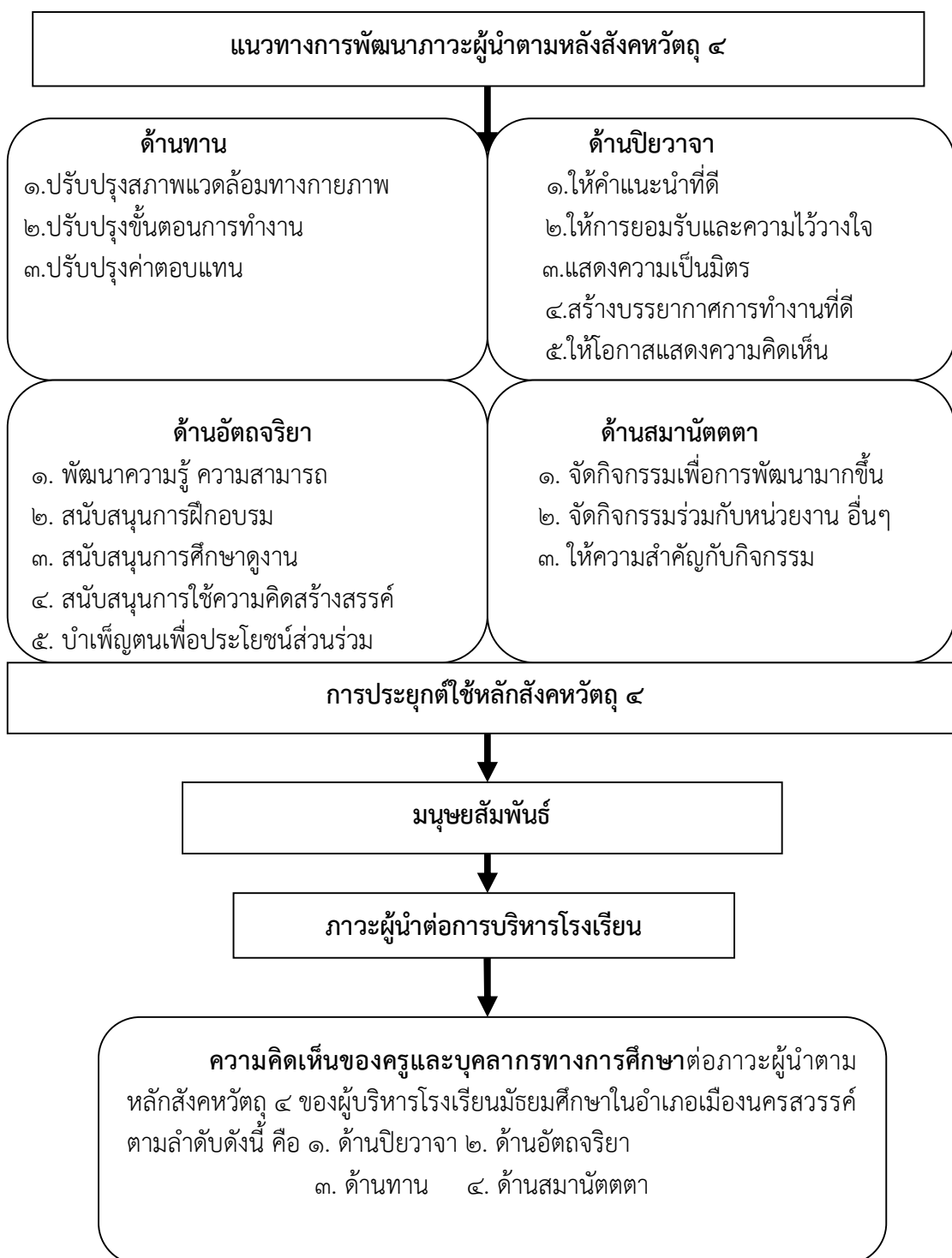
๔. แนวทางการพัฒนาด้านสมานัตตตา ประกอบด้วย

๑) ควรวางตนเป็นกลางไม่ลงความเห็นถูกผิดให้กับฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่ง ควรสร้างความสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นทั้งสองฝ่าย

- ๒) ต้องประสานสัมพันธ์ในทางสร้างสรรค์ สร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ
- ๓) ควรมีใจเมตตากรุณา มีคุณธรรมจริยธรรม ยึดถือความถูกต้องดีงาม และซื่อสัตย์สุจริต
- ๔) ควรใช้คนให้ถูกกับงาน โดยพิจารณาถึงความสามารถและความชำนาญของบุคคลที่จะมาสนองงานก่อนทุกครั้ง

- ๕) ผู้บริหารควรยึดหลักสังคหวัตถุ ๔ คือ ทาน ปิยวาจา อัตถจริยา สมานัตตตา
- ๖) ควรมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลรอบข้างเสมอ

๔.๕ สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย



แผนภาพที่ ๔.๕ แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

สรุป ผู้บริหารโรงเรียนต้องตระหนักถึงความรู้สึกอันละเอียดอ่อนของบุคคลเป็นหลัก ใช้วิธีการพูดอย่างมีวาทีศิลป์ในการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และในการบริหารงานบุคคลควรใช้วิธีการจูงใจบุคลากรให้ปฏิบัติงานตามที่มอบหมายมากกว่าสั่งการ ควรใช้วิธีการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่หลากหลายอย่างสร้างสรรค์ เช่น การบริหารงานหรือการให้บริการที่รวดเร็วก็เป็นการสร้างความประทับใจแก่ผู้ร่วมงาน และไม่ควรเย่อหยิ่ง หรือวางตัวสูงกว่าผู้ใต้บังคับบัญชามากจนเกินไป และควรสร้างความสามัคคีในหมู่คณะให้เกิดขึ้น สร้างความเชื่อมโยงระหว่างโรงเรียนกับสังคมหรือองค์กรภายนอกเพื่อประสานสัมพันธ์ไมตรีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนหรือองค์กรให้เกิดขึ้น

ด้านทาน คือ ให้เป็นไปด้วยความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เสียสละตามความสามารถตามศักยภาพ นั่นคือ ผู้บริหาร ควรมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้ใต้บังคับบัญชา หรือเพื่อร่วมงาน ให้ความรัก เมตตา สร้างแรงจูงใจ ขวัญและกำลังใจให้กับบุคคลในองค์กร ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างในความเสียสละต่อส่วนรวมเป็นหลักสำคัญ ประโยชน์ส่วนตนไม่คำนึงถึง

ด้านปิยวาจา คือ ผู้บริหารควรมีวาจาสุภาพพูดในเชิงสร้างสรรค์เป็นประโยชน์ สร้างความสามัคคีให้เกิดความรักใคร่ เกื้อกูลกันในหมู่คณะ

ด้านอัตถจริยา คือ ผู้บริหารควรอย่างยิ่งที่ต้องทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมเสียสละเพื่อส่วนรวม

ด้านสมานัตตตา คือ ทำตนให้เข้ากับผู้อื่นอย่างเสมอภาค กล่าวคือ ผู้บริหารควรปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความเสมอภาคไม่เลือกปฏิบัติ ผดุงไว้ซึ่งความยุติธรรมต่อทุกคนในเรื่องต่างๆ เช่น การพิจารณาความดี ความชอบ เป็นต้น